

Najnowsze aspekty restytucji łososi i troci w dorzeczu Górnej Wisły

Ryszard BARTEL¹ i Leszek AUGUSTYN²

¹Instytut Rybactwa Śródlądowego, Pracownia Rybactwa Rzecznego
Reduta Żbik 5, 80-761 Gdańsk

²Polski Związek Wędkarski, Zarząd Okręgu w Nowym Sączu
Inwalidów Wojennych 14, 33-300 Nowy Sącz

1. Wstęp

Populacje łososi (*Salmo salar* L.) i troci (*Salmo trutta* L.) były liczne w dopływach Górnej Wisły, w Sole i Skawie, Rabie i w Dunajcu.

Tarlaki troci były poławiane w Dunajcu przez dzierżawców rewirów. Dzierżawcy byli zobowiązani do wybudowania wylęgarni do inkubacji ikry. Rewiry te były już dzierżawione przed 1917 r. Tymczasowy Wydział Samorządowy był dzierżawcą rewirów IV, V i XXII. Rewiry te były poddzierżawiane Towarzystwu Sportu Wędkowego w Krakowie (IV i XXII) i Krajowemu Towarzystwu Rybackiemu w Krakowie (V). Ponieważ poddzierżawcy nie wywiązywali się z umowy o uruchomieniu wylęgarni, na wniosek Tymczasowego Wydziału Samorządowego pozwolenie na połów tarlaków wydano w latach 1919–1922 właścicielowi wylęgarni w Poroninie p. Pawłowi Gutowi. Zezwolenie to przedłużono i na rok 1923, kiedy przeprowadzono pierwszą kampanię łososiową na Dunajcu. Dzierżawca rewiru III Towarzystwo Sportu Wędkowego za zgodę na połów tarlaków otrzymało 50 000 szt narybku łososia/troci. W kampanii w 1923 r. złowiono 99 samic i 52 samce o średniej masie odpowiednio 4,66 kg i 5,2 kg. Wielkość ryb wahała się od 3 do 11,5 kg. Z 96 samic pozyskano 644 000 ziaren ikry, którą inkubowano w wylęgarni p. Pawła Guta w Poroninie i w Nowym Targu na Kowańcu (Dixon 1924a, 1924b).

W kampanii łososiowej na Dunajcu w 1924 r. złowiono 281 tarlaków o średniej masie samic 3,12 kg i samców 5,89 kg. Z wytartych 190 samic pozyskano 1 260 000 ziaren ikry (Lubecki i Dixon 1925).

Tarliska łososi w Czarnej Wiśle i w Sole, kiedyś były licznie nawiedzane przez łososie. W latach dwudziestych liczebność tarlaków na tych tarliskach bardzo się zmniejszyła i straciły one swoje znaczenie, głównie z powodu silnego zanieczyszczenia Przemszy i Białki. Pewną rolę w tarle łososia jeszcze odgrywała w tym czasie Skawa. W rzece tej w listopadzie 1924 r. złowiono 13 tarlaków w tym 10 samic, z których pozyskano 85 000 szt ikry (Lubecki i Dixon 1925).

Po II wojnie światowej tarlaki troci/łososi jeszcze występowały licznie. W 1954 r. w Dunajcu złowiono 660 tarlaków w tym 605 samic, z których pozyskano 4 951 600 ziaren ikry. W Dunajcu poniżej Czchowa stwierdzono jedynie 8 tarlisk co było znacznie mniejszą liczbą niż rok wcześniej. W Rabie złowiono 463 tarlaki (344 samice).